2021: ఏపీ హైకోర్టు:19419

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో .: అమరావతి

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ అరూప్ కుమార్ గోస్వామి, ప్రధాన న్యాయమూర్తి

&

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ నిిానాల జయసూర్య

రిట్ అప్పీల్ నెంబరు 162 ఆఫ్ 2020

(వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా చేపట్టారు)

ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్, కంపెనీల చట్టం, 1956 కింద రిజిస్టర్ చేయబడిన ఒక కంపెనీ మరియు దాని రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయం ఇండియన్ ఆయిల్ భవన్, జి -9, అలీ యావర్ జంగ్ మార్గ్, బాంద్రా (ఈస్ట్), ముంబై - 400051 మరియు ఇతరులలో ఉంది.

.... అప్పీలుదారులు

వర్సెస్

పుల్లారెడ్డి సర్వీస్ సెంటర్, డీలర్, ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్, పుల్లారెడ్డిపేట (వి), దువ్వూరు(ఎం), కడప జిల్లా - 516175, దీని యజమాని కె.సి.ఓబులమ్మ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు.

.... ఉత్తరవాది

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది - ఎల్.రవిచందర్, సీనియర్

శ్రీ డొమినిక్ ఫెర్నాండెజ్ కు న్యాయవాది

ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ ఎస్.అశ్వనీ కుమార్

విచారణ తేదీ : 19.07.2021

ప్రకటన తేదీ : 21.09.2021.

<u>తీర్పు</u>

(పేర్ నినాల జయసూర్య, జె)

2018 డబ్ల్యూపీ నెం.3105ను అనుమతిస్తూ 13.12.2019న సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులతో విసిగిపోయిన ప్రతివాదులు ప్రస్తుత అప్పీలును దాఖలు చేశారు.

2. 14.07.2015న ప్రతివాది నెం.3/ అప్పీలుదారు నెం.3 జారీ చేసిన డీలర్ షిప్ రద్దు ఉత్తర్వులను ధృవీకరిస్తూ ప్రతివాది నెం.2/ అప్పీలుదారు నెం.2 03.01.2018 నాటి ఉత్తర్వులతో సంతృప్తి చెందిన పిటిషనర్/ ప్రతివాది ఇక్కడ డీలర్ నెం.1 ద్వారా రిట్ పిటిషన్ కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

3. రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడానికి దారితీసే సంక్షిప్త వాస్తవాలను దాని అఫిడవిట్ లో పేర్కొనవచ్చు: పిటిషనర్ మోటార్ స్పిరిట్ మరియు / లేదా హెచ్ ఎస్ డి / మోటార్ ఆయిల్ అమ్మకం కోసం అవుట్ లెట్ ను నడపడానికి 'బి' కేటగిరీ డీలర్ షిప్ కింద ప్రతివాది నెం.1 / అప్పీలుదారు నెం.1 తో డీలర్ షిప్ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాడు. గ్రీజులు మరియు ఇతర మోటారు ఉపకరణాలు 10.04.1990 నాటి ఒప్పందం ద్వారా 25 సంవత్సరాలకు పైగా విజయవంతంగా నడుస్తున్నాయి. పిటిషనర్ అవుట్ లెట్ ను ఎప్పటికప్పుడు తనిఖీ చేశామని, ఏ సమయంలోనూ ఏ అధికారి కూడా ఎలాంటి అవకతవకలు/ బలహీనతలను గుర్తించలేదన్నారు. 05.02.2015న, ప్రతిస్పందకుడు నెం.4 అవుట్ లెట్ ను తనిఖీ చేసి, మిడ్కో కంపెనీ తయారు చేసిన పెట్రోల్ డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ (మోడల్ నెం.మిడ్కో మెక్ 981 సి)లో అదనపు/అనధికారిక డబుల్ గేర్ కనుగొనబడిందని మరియు పెట్రోల్ లో (+) 821 Lts. మరియు డీజిల్ లో (-) 393 Lts నెగెటివ్ స్టాక్ వేరియేషన్ యొక్క సానుకూల స్టాక్ స్టాక్ ఉందని ఆరోపించారు. ఇదే విషయాన్ని రిపోర్టులో నమోదు చేసేటప్పుడు డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ పై తూనికలు, కొలతల ముద్ర చెక్కుచెదరకుండా ఉందని పేర్కొన్నారు.

4. ఈ నివేదిక ఆధారంగా ప్రతివాది నెం.3 23.02.2015న 'వివరణ లేఖ' పేరుతో ఒక లేఖను జారీ చేసి పిటిషనర్ నుంచి వివరణ కోరగా, 26.02.2015 నాటి వివరణాత్మక వివరణను సమర్పించగా, డబుల్ గేర్ ఆరోపణ అవాస్తవమని, ప్రతివాది నెం.4 స్వయంగా నివేదికలో తూనికలు, కొలతల ముద్ర చెక్కుచెదరలేదని పేర్కొన్నారు. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ లో ఏదైనా

అదనపు ఫిట్టింగ్ అసాధ్యం. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ యొక్క నిర్వహణ మరియు సేవ ప్రతివాది నెం.1 యొక్క సభ్యులచే ఉంటుంది కాబట్టి, డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ లో ఏవైనా అంతర్లీన ఫిట్టింగ్ లకు పిటిషనర్ బాధ్యత వహించలేడు.

5. వివరణతో సంతృప్తి చెందని ప్రతివాది నెం.3 ద్వారా డీలర్ షిప్ ను రద్దు చేయాలని ప్రతిపాదిస్తూ 27.06.2015న షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేశారు. పిటిషనర్ తన మునుపటి వివరణను పునరుద్ఘాటిస్తూ 03.07.2015 నాటి సమాధానాన్ని సమర్పించారు మరియు ఒప్పందం యొక్క నిబంధనలు లేదా మార్కెటింగ్ క్రమశిక్షణ మార్గదర్శకాలు, 2012 (సంక్షిప్తంగా "ఎండిజి") ను తాము ఎటువంటి ఉల్లంఘించలేదని స్పష్టం చేశారు. అయితే పిటిషనర్ మార్కెటింగ్ క్రమశిక్షణ మార్గదర్శకాలు 2012ను ఉల్లంఘించారని పేర్కొంటూ ప్రతివాది నెం.3 14.07.2015న టెర్మినేషన్ లెటర్ జారీ చేసింది.

6. తొలగింపు ఉత్తర్వులపై పిటిషనర్ ప్రతివాది నెం.2ను ఆశ్రయించి ఎండీజీ క్లాజ్ 8.9 ప్రకారం 24.08.2015న అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. ప్రతివాది నెం.2 వ్యక్తిగత విచారణకు అవకాశం కల్పించి, పిటిషనర్ యొక్క డీలర్ షిప్ రద్దు అనధికారిక ఫిట్టింగ్ యొక్క స్థాపిత వాస్తవం ఆధారంగా మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా ఉందని పేర్కొంటూ 03.01.2018 న అప్పీల్ లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

7. రెండు పక్షాల వాదనలు విన్న తర్వాత, క్లుప్తమైన వాస్తవిక మ్యాట్రిక్స్ ను ప్రస్తావిస్తూ, పి.లక్ష్మీకాంత్ రావు వర్సెస్ కేసులో హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడి రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించారు. పెట్రోలియం ఉత్పత్తులను కొలవడానికి మరియు సరఫరా చేయడానికి అవసరమైన పరికరాలను ప్రతివాదులు స్వయంగా ఎన్నుకుంటారని మరియు ఈ విషయంలో డీలర్ కు ఎటువంటి సంబంధం లేదని యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 1 గమనించింది మరియు రామ్ లాల్ అగర్వాల్ వర్సెస్ ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ మరియు ఇతరుల కేసులో తదుపరి తీర్పును రద్దు చేసింది. ఇంధనాన్ని డెలివరీ చేయడం మరియు డీలర్ షిప్ ను ముగించడానికి దాని ఉనికి మాత్రమే సరిపోతుంది అన్నట్లుగా ముందుకు సాగారు.

8. ఆయిల్ కంపెనీ/ అప్పీలుదారు నెం.1 తరఫున చేసిన సమర్పణలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు, ప్రస్తుత కేసులో మాదిరిగా పరిమాణంలో వ్యత్యాసం కనిపించలేదని, గమనించిన వ్యత్యాసం కూడా పిటిషనర్ ప్రమేయాన్ని నిర్ధారించజాలదని, పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది మొదట ఉదహరించిన తీర్పు ఈ విషయంలో డీలర్ కు ఎటువంటి అధికారం లేదని తెలియజేస్తుందని విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయపడ్డారు. మరియు ఒప్పందం యొక్క నిబంధనలు డీలర్ ఏ విధంగానూ జోక్యం చేసుకోకుండా నిరోధిస్తాయి.

9. నిబేదితా రాయ్ వర్సెస్ గౌహతి హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి. ఈ కేసులో పిటిషనర్ ముద్రను తారుమారు చేశారనే వాదనను లేవనెత్తిన యూనియస్ ఆఫ్ ఇండియా అండ్ అదర్స్ 3, తక్షణ కేసులో లేని ముద్రను ట్యాంపరింగ్ చేశారని, సీల్ ను ట్యాంపరింగ్ చేయకుండా డబుల్ గేర్ ను ఎలా చొప్పించవచ్చనే దానిపై గౌహతి హైకోర్టు ఈ తీర్పులో లేవనెత్తిన ప్రశ్న కూడా ఈ కేసులో లేవనెత్తబడిందని అభిప్రాయపడింది. దీనికి ప్రతివాదులు సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఈ విషయం యొక్క అంతిమ విశ్లేషణలో, పేరా నెం.10లోని పండిత సింగిల్ జడ్జి ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు: " తనిఖీ నివేదిక తూనికలు మరియు కొలతలు చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నాయని స్పష్టంగా చూపిస్తుంది. డీయూ కవర్ సీల్స్ ను ఏఏసీతో సీల్ చేసినట్లు వెల్లడించింది. అందువల్ల, తనిఖీ నివేదిక సీల్స్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నాయని, పై తీర్పుల కారణంగా, చట్టవిరుద్ధమైన ఉత్తర్వులను కొనసాగించలేమని పేర్కొంది.

10. పిటిషనర్ నెం.1/కార్పొరేషన్ తరఫున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఎల్.రవిచందర్, విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సమర్థిస్తూ కఠినమైన వాదనలు వినిపించారు. సీల్స్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నప్పుడు డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ ను ట్యాంపరింగ్ చేసే అవకాశం ఉండదన్న విజ్ఞడైన సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయం సహేతుకం కాదని ఆయన పేర్కొన్నారు. రెండో గేర్ ఉనికిని నిర్ధారించి, ఒరిజినల్ డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ కు ఒక గేర్ ఉందని తయారీ సంస్థ (మిడ్కో) లేఖ / ఈ-మెయిల్ ఇచ్చినప్పుడు, పిటిషనర్ కు అనుకూలంగా ఒక నిర్ణయానికి రావడంలో కోర్టు తప్పు చేసిందని ఆయన వాదించారు. పి.లక్ష్మీకాంతరావు కేసులో (1 సుప్రా ప్రస్తావించారు) ఇచ్చిన తీర్పుతో వివేకవంతులైన సింగిల్ జడ్జి మోసపోయారని, వాస్తవాలు కొంతవరకు ఒకేలా ఉన్నప్పటికీ, ఈ కేసుకు, ప్రస్తుత కేసుకు మధ్య కీలక వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ (ఎల్ అండ్ టీ) ఇచ్చిన అభిప్రాయాన్ని అందులోని

పిటిషనర్/డీలర్ కు అందుబాటులో ఉంచలేదనే కారణంతో అందులోని సింగిల్ జడ్జి డీలర్ కు అనుకూలంగా తీర్పును నమోదు చేశారని ఆయన పేర్కొన్నారు. అయితే, ప్రస్తుత కేసులో తయారీ సంస్థ (మిడ్కో) ఈ-మెయిల్ను పిటిషనర్కు అందజేసినట్లు తెలిపారు. సంబంధిత అధికారులు సంబంధిత సామగ్రిని సమర్పించడం ద్వారా చట్ట అవసరాలను పాటించారని, విచారణకు అవకాశం కల్పించిన తరువాత, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం విచారణలో రిట్ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవలసిన అవసరం లేదని నిర్ధారణలను నమోదు చేశారని ఆయన పేర్కొన్నారు. రామ్ లాల్ అగర్వాల్ కేసులో తీర్పును వేరు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు (2 సుప్రా సూచించబడింది) ఈ కేసులో, తనిఖీ బృందం ఇంధన పంపిణీలో ఎటువంటి వ్యత్యాసాన్ని గమనించలేదని, అయితే ప్రస్తుత కేసులో, స్టాక్ వ్యత్యాసాలు కనిపించాయని పండిత న్యాయవాది వాదించారు.

11. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ యొక్క మొత్తం సంరక్షకుడు డీలర్ అని, దాని నిర్వహణ అతని బాధ్యత అని పండిత న్యాయవాది వాదించాడు. పిటిషనర్లు/ ప్రతివాదులపై ఎలాంటి దురుద్దేశం లేదా అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడినట్లు ఆరోపణలు లేవని, రెండో గేర్ ఉనికి వివాదాస్పదం కాదని, వాస్తవానికి ఆ లక్షణాలతో కూడిన నివేదికపై పిటిషనర్ ప్రతినిధి ఎలాంటి ఆధారాలు లేకుండా సంతకం చేశారనే అంశాన్ని సీనియర్ న్యాయవాది నొక్కి చెప్పారు. కార్పొరేషన్ యొక్క అప్పీలుదారుడు/ అధికారులకు ఏమీ ఆపాదించనప్పుడు, గేర్ ఎవరి ప్రయోజనం కోసం చొప్పించబడింది అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతుందని ఆయన సమర్పించారు. దీనిపై స్పందించిన న్యాయవాది నిస్సందేహంగా పిటిషనర్ లబ్దిదారుడేనని చెప్పారు. అయితే, విద్యావంతులైన సింగిల్ జడ్జి దానిని ప్రశంసించడంలో విఫలమయ్యారని ఆయన పేర్కొన్నారు. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లు డీలర్ యొక్క ఆధీనంలో మరియు నియంత్రణలో ఉన్నాయని మరియు పరిమాణాల్లో స్టాక్ వ్యత్యాసాలు పిటిషనర్ కు ప్రయోజనం చేకూరుస్తాయి కనుక వ్యత్యాసాలు/ సాంకేతిక కుట్రలకు అతడు సమాధానం ఇవ్వాల్సి ఉంటుందని ఆయన పునరుద్ఘాటించారు. కంపెనీ ఉత్పత్తులను డీలర్ కు సరఫరా చేసే రిసీవర్లు లేదా కంటైనర్ ల గురించి డీలర్ కు బాధ్యత వహించే ఒప్పందంలోని క్లాజును విద్యావంతులైన సింగిల్ జడ్జి తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నారని, డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ లో ఏదైనా అనధికారిక లేదా అదనపు ఫిట్టింగ్ లకు డీలర్ బాధ్యత వహిస్తాడని గుర్తించడంలో విఫలమయ్యారని కూడా ఆయన వాదించారు. పెట్రోల్ స్టాక్ లో పాజిటివ్ స్టాక్ వ్యత్యాసం, డీజిల్ లో నెగెటివ్ స్టాక్ వ్యత్యాసం పరిమితికి మించి ఉండటాన్ని గమనించిన సింగిల్ జడ్జి విఫలమయ్యారని,

డీలర్ ప్రతినిధి దానిని విభేదించకుండా తనిఖీ నివేదికలో తన సంతకాన్ని అతికించారని ఆయన వాదించారు. వాస్తవానికి స్టాక్స్ లో ఏవైనా వ్యత్యాసాలు ఉంటే, వాటిని ఆయిల్ కంపెనీకి తెలియజేయాల్సిన బాధ్యత డీలర్ పై ఉంటుందని, ఇది ప్రస్తుత కేసులో స్పష్టంగా లేదని ఆయన పేర్కొన్నారు.

12. అప్పీలుదారు/ ఆయిల్ కంపెనీ తరఫున లేవనెత్తిన అనేక చట్టపరమైన, వాస్తవిక వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండానే విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించారని, దానిని కొట్టివేయడానికి బాధ్యత వహిస్తామని ఆయన వాదించారు. తన వాదనలకు బలం చేకూర్చడానికి, టాటా సెల్యులార్ వి లో నివేదించబడిన తీర్పులపై సీనియర్ కౌన్సెల్ విశ్వాసం ఉంచారు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 4, స్టేట్ ఆఫ్ బీహార్ అండ్ ఇతరులు వర్సెస్ జైస్ ప్లాస్టిక్స్ అండ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్ 5, ఒరిస్సా ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ భారతి ఇండస్ట్రీస్ మరియు మరో 6, మిచిగాన్ రబ్బర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ వి. స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక మరియు ఇతరులు 7, జోషి టెక్నాలజీస్ ఇంటర్నేషనల్ ఐఎన్ సి వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా అండ్ అదర్స్ 8, మరియు ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ బాపూజీ ఫ్యూయల్స్9.

13. ప్రతివాది/ పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఎస్.అశ్వనీ కుమార్ వాదనలు వినిపిస్తూ, న్యాయపరమైన లోపాలతో బాధపడదని వాదిస్తూ, విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును సమర్థిస్తున్నారు. డీలర్ తరఫున ఉదహరించిన చట్టపరమైన పూర్వాపరాలను విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి సరిగ్గా అభినందించారని, విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్మానాలు లోపభూయిష్టంగా ఉండరాదని ఆయన పేర్కొన్నారు. మెటీరియల్ పేపర్ల యొక్క పేజీ నెం.60ని ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువెళ్తూ, 05.02.2015 నాటి నివేదిక ప్రకారం, తనిఖీ అధికారి సంబంధిత కాలమ్ లో "అవును" పై W & M ముద్రలు" గుర్తును స్పష్టంగా ఆమోదించారని ఆయన సమర్పించారు. "చెక్కుచెదరకుండా ఉంచడం ద్వారా సీల్స్ ను చెక్కుచెదరకుండా ఉంచిన తర్వాత, చొప్పించే ప్రశ్న తలెత్తదని, ఏవైనా తేడాలు ఉంటే పిటిషనర్ / డీలర్ ను బాధ్యులను చేయలేమని, ఎందుకంటే ఆయిల్ కంపెనీ / కార్పొరేషన్ మరియు తూనికలు మరియు కొలతల శాఖ అధికారులు మాత్రమే సంస్థకు చెందిన డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లు మరియు ఇతర పరికరాలతో వ్యవహరిస్తారు. అందువల్ల, డబుల్ గేర్ ఉనికిని రిట్ పిటిషనర్ / డీలర్ కు ఆపాదించలేమని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

14. పరిమాణాల్లో వ్యత్యాసానికి సంబంధించి, 25 ఏళ్లుగా పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల సరఫరా వ్యాపారంలో ఉన్న పిటిషనర్పై ఇంతకు ముందు ఎలాంటి ఫిర్యాదులు చేయలేదని, పిటిషనర్ ఎటువంటి అవకతవకలకు పాల్పడలేదనడానికి ఇదే నిదర్శనమని న్యాయవాది వాదించారు. అడపాదడపా తనిఖీలు చేస్తున్నామని, పిటిషనర్ పై ఏ సమయంలోనూ ఫిర్యాదులు రాలేదని ఆయన పేర్కొన్నారు. అంతేకాకుండా పిటిషనర్ 2011 డబ్ల్యూఏ నెం.318లో ఇదే అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నారని, డివిజన్ బెంచ్ 21.07.2011 నాటి తీర్పు ద్వారా దానిని తిరస్కరించిందని చెప్పడానికి ఎలాంటి ఆధారాలు లేవు. ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ల తరఫున వినిపించిన మొత్తం వాదనలను ఈ తీర్పు కవర్ చేస్తుందని, అందువల్ల ఈ తీర్పు ప్రకారం అప్పీలును కొట్టివేయాల్సి ఉంటుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. హిందుస్తాన్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ సూపర్ హై వే సర్వీసెస్, మరో 10 కేసుల్లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులు, పి.లక్ష్మీకాంత్ రావు కేసు (1 సుప్ర), రామ్ లాల్ అగర్వాల్ కేసు (2 సుప్రా), నిబేదితా రాయ్ కేసు (3 సుప్రా) కేసుల్లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులపై కూడా న్యాయవాది విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు. భారత్ ఫిల్లింగ్ స్టేషన్ వర్సెస్ ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ 11, గోవింద్ సరాఫ్ కిసాన్ సేవా కేంద్రం వర్సెస్ ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ 12.

15. విద్యాంసుల తరఫు న్యాయవాదులు చేసిన వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, రికార్డుల్లో ఉన్న అంశాలను పరిశీలిస్తే, ఈ కేసు వాస్తవాలు, పరిస్థితులలో ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందా?

16. 05.02.2015 నాటి తనిఖీ నివేదికలో అదనపు / డబుల్ గేర్ ఉనికి గురించి కీలకమైన పరిశీలన చుట్టూ మొత్తం వివాదం కేంద్రీకృతమై ఉంది, ఇది వివాదంలో లేదు. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ మరియు ఇతర పరికరాలు పిటిషనర్/ డీలర్ సంరక్షణ మరియు నియంత్రణలో ఉన్నందున, బాధ్యత దానిదేనని, అటువంటి అదనపు గేర్ వల్ల కలిగే ప్రయోజనం, స్టాక్ లో వ్యత్యాసాల వల్ల డీలర్ కు ప్రయోజనం చేకూరుతుందని పిటిషనర్ వాదన అయితే, పిటిషనర్ దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ, ఎటువంటి ఆరోపణ లేనప్పుడు డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ లో జోక్యం చేసుకోవడం అసాధ్యమని వాదించారు. తనిఖీ నివేదిక ప్రకారం, వాస్తవానికి, నిస్సందేహంగా చెక్కుచెదరని సీల్స్ ట్యాంపరింగ్. అంతేకాకుండా, డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్కు యాక్సెస్ ఉన్నది అధికారులకు మాత్రమే ఉన్నందున అదనపు పరికరాలు ఉండటానికి డీలర్ను బాధ్యులను చేయలేము.

17. స్టాక్ వేరియేషన్ అంశాన్ని ప్రస్తావిస్తూ, సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఎల్.రవిచందర్ వాదనలు వినిపిస్తూ, విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి దానిని విస్మరించారని, రామ్ లాల్ అగర్వాల్ కేసులో (2 సుప్రా) తీర్పుపై ఆధారపడటంలో తప్పు చేశారని, ఇందులో స్టాక్ లో వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయనే ఆరోపణ లేదని వాదించారు. ఇంకా, పి.లక్ష్మీకాంత్ రావు కేసులో (1 సుప్రా) తయారీ కంపెనీ యొక్క లేఖను సరఫరా చేయకపోవడం సహజ న్యాయ సూత్రాలను ఉల్లంఘించినట్లు కనుగొనబడింది, ఇది ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు వర్తించదు, ఎందుకంటే మిడ్కో యొక్క లేఖ / ఇ-మెయిల్ ను షోకాజ్ నోటీసుతో పాటు డీలర్ కు సమర్పించారు.

18. రామ్ లాల్ అగర్వాల్ కేసులో (2 సుప్రా) పి.లక్ష్మీకాంత్ రావు కేసులో (1 సుప్రాను ప్రస్తావించారు) తీర్పుపై ఆధారపడ్డారు, దీనిని 2011 డబ్ల్యు.ఎ.నెం.318లో డివిజన్ బెంచ్ సమర్థించింది, విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి దాదాపు ఇలాంటి వాస్తవ పరిస్థితులను పరిశీలిస్తున్నారు, కానీ సీనియర్ న్యాయవాది ఎత్తిచూపినట్లు స్టాక్ వ్యత్యాసం యొక్క ఆరోపణ లేదు. ఈ కేసులో, తనిఖీ బృందం ఒక డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లో డబుల్ గేర్ ఉనికిని గమనించింది. అయితే డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ల పనితీరులో ఎలాంటి అవకతవకలు, అక్రమాలు జరగలేదని, ఇంధనం పంపిణీలో ఎలాంటి వ్యత్యాసం కనిపించలేదని, పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల పరిమాణంలో ఏ విధమైన లోపం ఉన్నట్లు గుర్తించలేదని తెలిపారు. డెలివరీని తారుమారు చేయడానికి మాత్రమే డబుల్ గేర్ ను ఏర్పాటు చేస్తారని, డెలివరీని తారుమారు చేయడానికి మాత్రమే డబుల్ గేర్ ను ఏర్పాటు చేస్తారని, వాస్తవంగా డెలివరీ కొరత సరికాదని ఆయిల్ కంపెనీ/ప్రతివాది తరఫున వాదించారు.

19. ప్రస్తుత కేసులో కూడా అమలులో ఉన్న ఎండీజీ క్లాజ్ 5.1.4ను వివరిస్తూ, పంపిణీ చేసే ఇంధన పరిమాణంలో లోపాన్ని గుర్తిస్తేనే డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లో డబుల్ గేర్ కీలక అవకతవకలకు దారితీస్తుందని సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ క్లాజు ఇలా ఉంది:

> *"5.1.4 డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్/ట్యాంపరింగ్ యూనిట్ లో కనిపించే అదనపు/అనధికార ఫిట్టింగ్ లు/గేర్లు: డెలివరీని తారుమారు చేసే ఉద్దేశ్యంతో డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ లో అమర్చిన ఏదైనా మెకానిజం/ఫిటింగ్ లు/గేర్......."*

20. తీర్పులోని 27వ పేరాలో విజ్ఞుడైన సింగిల్ జడ్జి ఇలా వ్యాఖ్యానించారు.

"........... రికార్డుల్లో ఉన్న ఆధారాలు తప్పనిసరిగా రిట్ పిటిషనర్ చేతిలోనే ట్యాంపరింగ్, టింకరింగ్ జరిగిందని నిర్ధారణకు రాకపోతే, అతనికి జరిమానా విధించడం పూర్తిగా అన్యాయమే అవుతుంది. ఏ అమాయకుడూ తన తప్పుకు శిక్ష అనుభవించకూడదనేది చట్టం యొక్క ప్రాథమిక సూత్రం. అది న్యాయ సూత్రాలకు విరుద్ధం. పిటిషనర్ నడుపుతున్న రిటైల్ అవుట్ లెట్ ఆవరణలోని పరికరాల్లో 39 దంతాలతో అదనపు గేర్ ఉనికిని అనుసంధానం చేయనందున, అతను పరికరాలను ట్యాంపరింగ్ చేశాడని భావించడం సురక్షితం కాదు. పరికరాలను తారుమారు చేసినందుకు పిటిషనర్ దోషి అని నిర్ధారణకు సహేతుకమైన ఆధారాలు లేకపోతే, అతని డీలర్షిప్ ఒప్పందాన్ని రద్దు చేసే ప్రతికూల చర్యలు అతనిపై తీసుకోబడవు. అందువల్ల పిటిషనర్ ను అనవసరంగా తప్పు పట్టడానికి వీల్లేదు' అని పేర్కొన్నారు.

21. 05.02.2015 న నిర్వహించిన తనిఖీ సమయంలో డబుల్ గేర్ యొక్క ఉనికి / లేదా సహాయం కారణంగా, తక్కువ పరిమాణంలో పెట్రోలు / డీజిల్ పరీక్ష సమయంలో వదిలివేయబడటం పిటిషనర్ల విషయంలో కాదు. స్టాక్ వ్యత్యాసాలకు సంబంధించి సంతృప్తికరమైన వివరణ రాదనడంలో సందేహం లేదు. అయితే, పిటిషనర్/ డీలర్ ఆదేశాల మేరకు అదనపు గేర్ను చొప్పించినట్లు ఎలాంటి ఆధారాలు లేనందున, దాని ఫలితంగా, పిటిషనర్కు ప్రయోజనం చేకూర్చే స్టాక్ వ్యత్యాసం ఉన్నందున, పిటిషనర్కు జరిమానా విధించడానికి ఎటువంటి నిర్ణయానికి రాలేము. ఈ విషయంలో తన వాదనలకు మద్దతుగా ఎస్.అశ్వనీకుమార్ ఉదహరించిన డివిజన్ బెంచ్ తీర్పును ప్రస్తావించడం సముచితం కావచ్చు. 2011 నాటి డబ్ల్యు.ఎ.నెం.318లో పి.లక్ష్మీకాంతరావు కేసులో (1 సుప్రా) విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ఆదేశాలను ధృవీకరిస్తూ గౌరవ డివిజన్ బెంచ్ 21.07.2011 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా ఇలాంటి అంశాలను విపులంగా ప్రస్తావించింది. ఈ కేసులో, యూనిట్లోకి నకిలీ గేర్ను ప్రవేశపెట్టారని, ఫలితంగా హైస్పీడ్ డీజిల్ (హెచ్ఎస్డి) సరఫరా తగ్గిందనే ఆరోపణపై పిటిషనర్ డీలర్షిప్పు రద్దు చేశారు. అనధికారిక ఫిటింగ్ లు/గేర్లను ఉపయోగించడం ద్వారా కార్పొరేషన్ యొక్క పరికరాలను ట్యాంపరింగ్ చేయడం ద్వారా డీలర్ దుర్వినియోగం/సరఫరాలో అవకతవకలకు పాల్పడ్డాడని మరియు డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ కు అదనపు గేర్ ను ఉంచడం ద్వారా డీలర్ ఈ చర్య డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ ను ట్యాంపరింగ్ చేయడానికి

సమానమని ఆయిల్ కంపెనీ కేసు. ఒకసారి సీల్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నట్లు తేలితే కొలత విషయంలో ఏదైనా పొరపాటు లేదా లోపానికి డీలర్ ను బాధ్యులను చేయలేమని, డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ పై డీలర్ కు ఎలాంటి నియంత్రణ లేదని, కార్పొరేషన్, మెయింటెనెన్స్ ఏజెన్సీ యూనిట్లపై పూర్తి నియంత్రణ కలిగి ఉంటాయని సింగిల్ జడ్జి ముందు వాదించారు. విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి తీర్పును సమర్థిస్తూ డివిజన్ బెంచ్ ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

> *"ఆరోపణ ఆధారంగా, డీలర్ యొక్క దుష్ప్రవర్తన లేదా దుర్వినియోగం లేదా ట్యాంపరింగ్ గురించి ఏదైనా నిర్ధారణకు రాకముందే, డీలర్ యూనిట్ యొక్క అంతర్గత యంత్రాంగాన్ని యాక్సెస్ చేయగలడని మరియు నకిలీ గేర్ను ప్రవేశపెట్టగలడని సంభావ్యతల (చట్టానికి తెలిసిన తక్కువ ప్రమాణం లేదు) ప్రమాణాల ద్వారా పిటిషనర్లు నిరూపించడం సముచితం. ప్రత్యామ్నాయంగా, డీలర్ లేదా అతని ఏజెంట్లు యూనిట్ కు సీల్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నప్పటికీ, వాస్తవానికి సరైన గేర్ ను యూనిట్ లో ఇన్ స్టాల్ చేశారని మరియు డీలర్ లేదా అతని ఏజెంట్లు గేర్ ను నకిలీ గేర్ తో భర్తీ చేసి ఉంటారని ప్రతివాదులు నిర్ధారించగలిగితే, డీలర్ ద్వారా లేదా అతని తరపున ట్యాంపరింగ్ జరిగిందనే నిర్ధారణకు రావచ్చు. తూనికలు, కొలతల శాఖ అధికారులు లేకపోవడంతో కేవలం వారి టెలిఫోన్ ఆమోదం మాత్రమే పొంది సీల్స్ ను పిటిషనర్ల ఏజెంట్లు పగులగొట్టి మీటరింగ్ యూనిట్ ను తెరిచారు. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ యొక్క ముద్రలు చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నాయని అంగీకరించిన వాస్తవ పరిస్థితి మరియు విజ్ఞుడైన సింగిల్ జడ్జి గమనించినట్లుగా, యూనిట్ యొక్క ముద్ర చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నప్పటికీ డీలర్ లేదా మరే ఇతర వ్యక్తి "నకిలీ గేర్" ప్రవేశపెట్టిన యూనిట్లోకి ప్రవేశం పొందలేరు. లీగల్ మెట్రాలజీ డిపార్ట్ మెంట్ అధికారులు వేసిన సీల్స్ కు బదులుగా యూనిట్ సీల్స్ ను తారుమారు చేయడం లేదా డూప్లికేట్ సీల్స్ ను డూప్లికేట్ చేయడం పిటిషనర్ల వ్యవహారం కాదు. రిట్ పిటిషన్ లో ఇచ్చిన షోకాజ్ నోటీసు గానీ, తుది ఉత్తర్వుల్లో గానీ మూతపడిన యూనిట్ రహస్యాన్ని, యూనిట్ లోకి నకిలీ గేర్ల ప్రవేశ రహస్యాన్ని ఛేదించలేదు. డీలర్ షిప్ ను రద్దు చేసే క్రమంలో*

ఇది ప్రాణాంతక తప్పిదమని, దీని కారణంగా పిటిషనర్లు ప్రతివాది డీలర్ షిప్ ను రద్దు చేసే ఉత్తర్వులను చెల్లుబాటు కాదని తెలిసిన సింగిల్ జడ్జిని ఒప్పించారు.

22. నకిలీ గేర్ ఉనికికి సంబంధించి, గౌరవనీయ న్యాయస్థానం తన నిర్ధారణలను ఈ క్రింది విధంగా నమోదు చేసింది:

"తాళం వేసిన యూనిట్ లోపల నకిలీ గేర్ యొక్క ఆసక్తికరమైన కేసును పిటిషనర్లు ఎలా వివరించగలరని ఈ కోర్టు అడిగిన ప్రశ్నకు, లార్సెన్ మరియు టర్బో సరఫరా చేసిన గేర్ల అధీకృత డీలర్ 10.05.2010 తేదీల నాటి లేఖ ద్వారా డీలర్ యూనిట్లో కనుగొన్న గేర్ అనధికారిక గేర్ అని, అధీకృత సరఫరాదారు తయారు చేసి సరఫరా చేయలేదని పిటిషనర్లకు తెలియజేశారు. హెచ్ఎస్డీ యొక్క తక్కువ డెలివరీ నుండి ప్రయోజనం పొందేది డీలర్ మాత్రమే కాబట్టి, యూనిట్ సీల్ చేయబడినప్పటికీ మరియు సీల్డ్ యూనిట్లోకి నకిలీ గేర్ను ఎలా ప్రవేశపెట్టవచ్చనే దానిపై వివరణ లేనప్పటికీ అతను గేర్ను ప్రవేశపెట్టి ఉండవచ్చు. అతని వాదనను ఈ కోర్టు ఆమోదించడాన్ని అభినందించదు, ఎందుకంటే ఇది పంపిణీ చేయని మధ్యతరగతి యొక్క తార్కిక అపోహతో బాధపడుతుంది. 10.05.2010న పిటిషనర్లకు సప్లయర్ రాసిన లేఖలో తనిఖీ వరకు ఒక ప్రామాణిక గేర్ అమలులో ఉందనే వాస్తవాన్ని నిర్ధారించలేదు లేదా నకిలీ గేర్ ను ఇన్ స్టాల్ చేయలేదని ఏ చట్ట సూత్రం ప్రకారం భావించకూడదు.

డీలర్ ద్వారా నిర్వహించబడే HSD అమ్మకం తక్కువగా ఉన్నట్లు స్పష్టంగా కనుగొనబడింది మరియు ఇది కాదనలేని వాస్తవం, మరియు హెచ్ఎస్డీ యూనిట్లో 38 దంతాలకు బదులుగా 39 దంతాలు కలిగిన నకిలీ గేర్ కూడా పొందుపరచబడింది కాబట్టి, భౌతిక చట్టాల ద్వారా పాలించబడే ప్రపంచంలో ఎవరైనా లేదా కొంతమంది ఏజెంట్ హెచ్ఎస్డీ యూనిట్లోకి ప్రామాణికం కాని గేర్ను ప్రవేశపెట్టారనే నిర్ధారణ అనివార్యం. కానీ ఈ వాస్తవాన్ని బట్టి ఇది డీలర్ ప్రవేశపెట్టినదని తార్కికంగా అంచనా వేయడం అహేతుకం. పరిస్థితుల గొలుసు సంపూర్ణమైనది కాదు మరియు కొరత సరఫరా నుండి డీలర్ మాత్రమే ప్రయోజనం పొందుతాడు కాబట్టి, అటువంటి నిర్ధారణకు చట్టబద్ధంగా రాలేము.

గేర్ల సరఫరాదారు ప్రైవేట్ ఏజెంట్ అని అంగీకరించిన స్థితి. అప్పీలుదారులకు గుర్తింపు పొందిన సరఫరా ఏజెంట్ రాష్ట్రం లేదా రాజ్యం యొక్క ఉపకరణం కాదు. గేరులను ప్రవేశపెట్టడం లేదా మార్చడం ప్రతివాది డీలర్దేనని నిరూపించే విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ముందు పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ తో సహా పిటిషన్లలో ఏమీ లేదు.

23. రిట్ అప్పీలును పరిష్కరించే సమయంలో డివిజన్ బెంచ్ ఈ విధంగా అభిప్రాయపడింది

హెచ్ఎస్డీ సరఫరా తక్కువగా ఉందని, దానిని పగలగొట్టి యూనిట్ సీల్ తెరవగానే నకిలీ గేర్ కనిపించిందని పిటిషనర్లు నిర్ధారణకు వచ్చారు. "కనుగొనబడిన ఈ రెండు వాస్తవాల ఆధారం సరిపోదు మరియు డీలర్ ఒక నకిలీ గేర్ ను ప్రవేశపెట్టాడనే వాస్తవాన్ని చట్టబద్ధంగా అంచనా వేయలేదు మరియు యూనిట్ యొక్క బాహ్య ముద్రలు చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నాయనే వాస్తవాన్ని రద్దు క్రమంలో ప్రకటించలేదు లేదా వివరించలేదు" అని పేర్కొంది.

24. పైన పేర్కొన్న డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు సూత్రప్రాయంగా కేసు యొక్క వాస్తవాలకు వర్తిస్తుందని, అందువల్ల, పెట్రోల్ / డీజిల్ డెలివరీని తారుమారు చేసే ఉద్దేశ్యంతో డీలర్ అదనపు గేర్ ను చొప్పించినట్లు ఎటువంటి మెటీరియల్ / సాక్ష్యాలను నమోదు చేయలేదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లలో అనధికారిక ఫిట్టింగ్స్/ అదనపు గేర్లను డీలర్ అధికారులతో కుమ్మక్కై జొప్పించిన దాఖలాలు లేవు, ఆ మేరకు ఎలాంటి ఆరోపణలు చేయలేదు. అది లేనప్పుడు, పిటిషనర్ / డీలర్ కు వ్యతిరేకంగా ఏదీ ఊహించబడదు. అందువల్ల, ఈ న్యాయస్థానం ప్రతివాది తరఫున విద్వాంసుడైన న్యాయవాది చేసిన వాదనలను సమర్థించడానికి మొగ్గు చూపుతుంది మరియు అప్పీలుదారు నెం.1 / కార్పొరేషన్ కోసం పండిత సీనియర్ న్యాయవాది వాదనలను తిరస్కరిస్తుంది.

25. ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ కేసులో పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది ఈ కేసులోని వాస్తవాలు, పరిస్థితులను పరిశీలించి, రికార్డుల్లో ఉన్న అంశాలను పరిశీలించిన సుప్రీంకోర్టు, ఆ పత్రాలపై సంతకం చేశారనే కారణంతో తనిఖీ నివేదికను పునఃసమీక్షించడానికి అనుమతించలేమని, ఆయిల్ కంపెనీ అధికారులు ఈ కేసును సద్వినియోగం చేసుకోలేరని

పేర్కొంది. అదే. ఈ కోర్టు దృష్టిలో ఈ తీర్పు ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు వర్తించదు. అదనపు గేర్ ఉనికిని అంగీకరిస్తూ తనిఖీ నివేదికపై సంతకం చేయడం పిటిషనర్ దానిని చొప్పించడాన్ని అంగీకరించినట్లే కాదు. ఇంధన పంపిణీని తారుమారు చేయడానికి దీనిని చొప్పించారని నిరూపించాల్సిన బాధ్యత పిటిషనర్లపై ఉంది. ప్రస్తుత కేసులో, ప్రతివాది నెం.3/ ఒరిజినల్ అథారిటీ అవుట్ లెట్/ఎక్విప్ మెంట్ యొక్క కస్టోడియస్ గా ఉండటం వల్ల, సీల్స్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నప్పుడు అలా చేయడం సాధ్యం కాదనే వాదనకు సమాధానం ఇవ్వకుండా అదనపు/అనధికార గేర్ ఉనికికి పిటిషనర్ బాధ్యత వహిస్తాడనే నిర్ధారణకు వచ్చారు. అప్పీలుదారు నెం.2/ అప్పీలేట్ అథారిటీ కూడా డీలర్ షిప్ ను అనధికారికంగా ఫిట్ చేయడం అనే స్థాపిత వాస్తవంపై మాత్రమే ఆధారపడి ఉందని, హెచ్ ఎస్ డిలో ఎంఎస్ మరియు నెగిటివ్ స్టాక్ యొక్క అదనపు స్టాక్ సమస్య తదుపరి ఎటువంటి ఫలితాన్ని ఇవ్వదని అభిప్రాయపడి, అంచనాలు మరియు ఊహాగానాల ఆధారంగా తన ఫలితాలను రూపొందించింది. సీల్స్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నప్పుడు డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లో నకిలీ గేర్ను ఎలా చొప్పించవచ్చనే దానిపై డివిజన్ బెంచ్ దృష్టి సారించింది. ఎండిజి క్లాజ్ 8.5.2 ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది: "ఒక డీలర్ పై ఏదైనా చర్య తీసుకోవడానికి ముందు అన్ని అవకతవకల కేసులను రుజువు చేయాలి." పైన పేర్కొన్న వాస్తవిక, చట్టపరమైన స్థితికి విరుద్ధంగా, రిట్ పిటిషన్ లో పొందుపరిచిన ఉత్తర్వులు చట్టపరమైన పరిశీలనకు నిలబడలేవు.

26. గౌరవనీయులైన సుప్రీం కోర్టు న్యాయశాస్త్ర వివరణకు సంబంధించి సీనియర్ న్యాయవాది ఆధారపడిన ఇతర తీర్పులలో ఎటువంటి వివాదం లేదు. జోషి కేసులో (8 సుప్రా) గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇరుపక్షాల మధ్య కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాలలో ఆ మేరకు షరతులు లేనందున ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 42 కింద పిటిషనర్ ఎటువంటి మినహాయింపులకు అర్హుడు కాదని పేర్కొంటూ ఢిల్లీ హైకోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడాన్ని సవాలు చేస్తూ దాఖలైన అప్పీల్ ను విచారిస్తోంది. గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఒప్పంద విషయాల్లో కూడా రిట్ పిటిషన్ నిర్వహణకు సంబంధించిన సూత్రాలను సంక్షిప్తీకరించింది, రాష్ట్ర చట్టాలకు సంబంధించిన వాటిని ప్రస్తుత సందర్భానికి అనుగుణంగా ఇక్కడ పునరుద్ధరించవచ్చు:

> *"70.7. చట్టం మద్దతు లేని కార్యనిర్వాహక చర్య ఉన్నప్పుడు లేదా ఒక కార్పొరేషన్ కు సంబంధించి కూడా చట్టం ముందు సమానత్వం లేదా చట్టం యొక్క సమాన రక్షణను నిరాకరించినప్పుడు లేదా సహజ న్యాయ సూత్రాలను*

పాటించకుండా చర్యలు తీసుకోలేమని పేర్కొన్న తరువాత ప్రభుత్వ అధికారుల చర్య ఎటువంటి విచారణ ఇవ్వకుండా మరియు సహజ న్యాయ సూత్రాలను ఉల్లంఘించినట్లు చూపించగలిగినప్పుడు రిట్ జారీ చేయవచ్చు.

70.8. ప్రయివేటు పక్షం మరియు రాజ్యం/వాయిద్యం మరియు/లేదా రాజ్యం యొక్క సంస్థ మధ్య ఒప్పందం ఒక ప్రైవేటు చట్టం పరిధిలో ఉండి, ప్రజా చట్టం యొక్క అంశం లేనట్లయితే, బాధిత పక్షం యొక్క సాధారణ మార్గం, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద హైకోర్టును ఆశ్రయించి దాని అసాధారణ అధికార పరిధిని ఉపయోగించడం కంటే సాధారణ పౌర చట్టం కింద అందించిన పరిష్కారాలను ఉపయోగించడం.

70.9. ప్రభుత్వంతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందంలో ప్రభుత్వ చట్టానికి, ప్రైవేటు చట్టానికి మధ్య వ్యత్యాసం మసకబారుతోంది. అయితే, ఇది పూర్తిగా తుడిచిపెట్టబడలేదు మరియు ఈ విషయం పూర్తిగా ప్రైవేట్ కాంట్రాక్ట్ పరిధిలోకి వస్తే, ఈ కోర్టు రిట్ పిటిషన్ నిర్వహించదగినది కాదని పేర్కొంది. పబ్లిక్ లా మరియు ప్రైవేట్ లా రైట్స్ మరియు పరిష్కారాల మధ్య ద్వంద్వత్వం ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవిక మాతృకపై ఆధారపడి ఉంటుంది మరియు పబ్లిక్ లా రెమెడీస్ మరియు ప్రైవేట్ లా ఫీల్డ్ మధ్య వ్యత్యాసాన్ని కచ్చితత్వంతో నిర్వచించలేము. వాస్తవానికి, పార్టీల మధ్య ఒప్పంద సంబంధాలు ప్రజా అంశం యొక్క చిహ్నాన్ని కలిగి ఉన్నాయో లేదో ప్రతి కేసును దాని వాస్తవాల ఆధారంగా పరిశీలించాలి. ఒక నిర్దిష్ట కేసు యొక్క వాస్తవాలను పరిశీలించిన తరువాత, చర్య లేదా వివాదం యొక్క స్వభావం ప్రజా చట్ట అంశాలను కలిగి ఉందని కనుగొన్న తర్వాత, ఆ విషయాన్ని భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ పిటిషన్లలో హైకోర్టు పరిశీలించవచ్చు, తద్వారా రాష్ట్రం మరియు / లేదా రాష్ట్ర యొక్క ఉపకరణం లేదా సంస్థ యొక్క చర్య న్యాయమైనదా అని చూడవచ్చు. న్యాయమైన మరియు సమానమైన లేదా సంబంధిత కారకాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు మరియు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలోకి అసంబద్ధమైన అంశాలు వెళ్లలేదు లేదా నిర్ణయం ఏకపక్షంగా లేదు.

70.10. అటువంటి పరిస్థితిలో, ఒక పౌరుని యొక్క సహేతుకమైన లేదా చట్టబద్ధమైన నిరీక్షణ, ఒక ప్రత్యేకమైన అమలు చేయదగిన హక్కు కాకపోవచ్చు, కానీ దానిని పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో మరియు తగిన ప్రాముఖ్యత ఇవ్వడంలో విఫలమైతే నిర్ణయం ఏకపక్షంగా మారుతుంది, మరియు ఈ విధంగా చట్టబద్ధమైన ఆకాంక్షను సముచితంగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన ఆవశ్యకతలు నిరంకుశత్వం యొక్క సూత్రంలో భాగం అవుతాయి.

70.11. ఒప్పంద బాధ్యతల పరిధిలోకి వచ్చే వివాదానికి సంబంధించి న్యాయ సమీక్ష పరిధి మరింత పరిమితంగా ఉండవచ్చు మరియు అనుమానాస్పద సందర్భాల్లో పార్టీలు పూర్తిగా ఒప్పంద వివాదాలను పరిష్కరించడానికి కల్పించిన పరిష్కారాలను ఆశ్రయించడం ద్వారా వారి హక్కుల తీర్పుకు నెట్టబడవచ్చు. "

27. ఈ కేసు వాస్తవ పరిస్థితిలో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు అంతిమంగా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఇష్టపడలేదు, ఇది పూర్తిగా ఒప్పంద వ్యవహారమని, ఇందులో పబ్లిక్ లా యొక్క ఏ అంశం కూడా లేదని పేర్కొంది.

28. రిట్ పిటిషన్ లో పొందుపరిచిన ఉత్తర్వులను భారత ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఎండిజి ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన సంస్థ అయిన అప్పీలెంట్-కార్పొరేషన్ అధికారులు జారీ చేశారని, ఇవి అన్ని ప్రభుత్వ రంగ చమురు మార్కెటింగ్ కార్పొరేషన్ లకు ఏకరీతిగా వర్తిస్తాయని, ఇవి కార్యనిర్వాహక స్వభావాన్ని కలిగి ఉన్నాయని, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయ సమీక్షకు లోబడి ఉంటాయని ఇక్కడ పేర్కొనడం సముచితం. సంజనా ఎం.విగ్ వర్సెస్ హిందుస్థాన్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయసమీక్ష అంశాన్ని, ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారాల లభ్యతను పరిష్కరించే అవకాశం కల్పించింది. ఒప్పందంలోని పలు షరతులను ఉల్లంఘించారని ఆరోపిస్తూ అందులోని పిటిషనర్ డీలర్షిప్పు రద్దు చేశారు. డీలర్ దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ ను కోర్టు కొట్టివేసింది. ఒప్పందంలో ఆర్బిట్రేషన్ క్లాజు ఉందనే కారణంతో రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడంలో హైకోర్టు తప్పు చేసిందని, డీలర్ కు స్వాధీన పునరుద్ధరణ అనే తీర్పును జారీ చేసే అధికారం ఆర్బిట్రేటర్ కు లేదనే ప్రశ్నను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని సుప్రీంకోర్టులో వాదించారు. ఈ వాదనలపై స్పందించిన సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది.

12. మరింత సమర్థవంతమైన ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారం ఉందనే కారణంతో విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి నిరాకరిస్తారా అనేది పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన ప్రధాన ప్రశ్న. సాధారణంగా, పక్షాల మధ్య వివాదానికి వాస్తవాల యొక్క వివాదాస్పద ప్రశ్నను పరిష్కరించాల్సి వచ్చినప్పుడు, పార్టీలు మౌఖిక మరియు డాక్యుమెంటరీ రెండింటికీ సాక్ష్యాలను నడిపించాల్సి వచ్చినప్పుడు, పార్టీలు ఎంచుకున్న దేశీయ ఫోరం ద్వారా నిర్ణయించబడతాయి, కోర్టు రిట్ దరఖాస్తును స్వీకరించకపోవచ్చు. (టిటాఘర్ పేపర్ మిల్స్ లిమిటెడ్ వి. ఒరిస్సా ఎస్.ఇ.బి [(1975) 2 ఎస్.సి.సి 436] మరియు బిస్రా స్టోన్ లైమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వి. ఒరిస్సా ఎస్.ఇ.బి[(1976) 2 ఎస్.సి.సి 176 : ఎ.ఐ.ఆర్ 1976 ఎస్.సి 127 చూడండి.]

13. ఏదేమైనా, ఒక జాబితాలో పబ్లిక్ లా స్వభావం ఉన్నప్పుడు మరియు పార్టీలు ఎంచుకున్న ఫోరం తగిన ఉపశమనం ఇచ్చే స్థితిలో లేనప్పుడు పబ్లిక్ లా రెమెడీ ద్వారా న్యాయం పొందడానికి నిరాకరించబడదు.

18. ఒక నిర్దిష్ట సందర్భంలో పార్టీ యొక్క చర్య ఒప్పందంలో ఉన్న నియమనిబంధనలను ఉల్లంఘించినప్పుడు, దాని కోసం సృష్టించబడిన దేశీయ ఫోరం యొక్క పరిధి మరియు పరిధిని దాటినప్పుడు, రిట్ పిటిషన్ను నిర్వహించదగినదిగా పరిగణించవచ్చు; కానీ దానికోసం అలాంటి కేసును బయటపెట్టాల్సి ఉంటుంది. అమృత్ సర్ గ్యాస్ సర్వీస్ [(1991) 1 ఎస్ సిసి 533] మరియు ఇ.వెంకటకృష్ణ [(2000) 7 ఎస్ సిసి 764] లలో ఈ కోర్టు పేర్కొన్నట్లుగా, నిర్దిష్ట ఉపశమన చట్టం, 1963 లోని సెక్షన్ 14 లోని నిబంధనలకు సంబంధించి పంపిణీని పునరుద్ధరించాలని ఆదేశించడానికి మధ్యవర్తికి అవసరమైన అధికార పరిధి ఉండకపోవచ్చు; కానీ అటువంటి సందర్భంలో కూడా రిట్ పిటిషన్ ను విచారించేటప్పుడు, ఒక కాంట్రాక్ట్ క్వా కాంట్రాక్ట్ నుండి తీవ్రమైన వివాదాస్పద ప్రశ్న ఉత్పన్నమైతే, సాధారణంగా రిట్ పిటిషన్ ను పరిగణనలోకి తీసుకోరనే వాస్తవాన్ని కోర్టు విస్మరించకపోవచ్చు. ఏదేమైనా, రిట్ పిటిషన్ ప్రజా చట్ట స్వభావాన్ని కలిగి

ఉన్నప్పుడు లేదా ప్రతివాది వైపు నుండి ప్రజా చట్ట విధుల నుండి ఉత్పన్న మయ్యే ప్రశ్న ను కలిగి ఉన్నప్పుడు విచారణకు స్వీకరించబడుతుంది.

అయితే, ఈ కేసుకు సంబంధించిన వాస్తవాలు, పరిస్థితుల దృష్ట్యా డీలర్ షిప్ పునరుద్ధరణకు ఉపశమనం కలిగించేలా ఎలాంటి కేసు పెట్టలేదని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది.

29. ప్రస్తుత కేసులో ఎలాంటి వివాదాస్పద ప్రశ్నలు లేవనెత్తలేదని, సీల్స్ చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నప్పుడు డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్లో డబుల్ గేర్ ఉనికికి సంబంధించి కేసుకు సంబంధించిన కీలక అంశాన్ని ప్రస్తావించకుండా పిటిషనర్ డీలర్షిప్పు రద్దు చేసి, ఏకపక్షంగా డీలర్పై బాధ్యతను నిర్ణయించారు. ఈ పరిస్థితులలో ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారం అడ్డంకి కాదు మరియు పైన పేర్కొన్న గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు యొక్క వ్యక్తీకరణ చేతిలో ఉన్న కేసుకు వర్తిస్తుంది.

30. జైస్ ప్లాస్టిక్స్ అండ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్ కేసు (5 సుప్రా), ఒరిస్సా ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (6 సుప్రా) కేసుల్లో పిటిషనర్ల తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది వెలువరించిన తీర్పులు, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లో వాస్తవాలకు సంబంధించిన వివాదాస్పద ప్రశ్నలు ఉన్నాయనే చట్టపరమైన వైఖరిని పునరుద్ఘాటించాయి. పిటిషనర్లకు పెద్దగా ఉపయోగపడలేదు.

31. టాటా సెల్యులార్ కేసులో (4 సుప్రా) గౌరవ సుప్రీంకోర్టు న్యాయసమీక్ష అధికారం మొదలైనవాటితో వ్యవహరించేటప్పుడు, టెండర్లు / ఒప్పంద వ్యవహారాలలో కోర్టు అప్పీల్ కోర్టుగా కూర్చోకుండా, టెండర్ ప్రక్రియలో మరియు కాంట్రాక్టుల మంజూరులో నిర్ణయం తీసుకున్న విధానాన్ని మాత్రమే సమీక్షిస్తుంది. మిచిగాన్ రబ్బర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు (7 సుప్రా) టెండర్ లేదా ఒప్పంద విషయాలలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ముందు, న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించి, అథారిటీ ఆమోదించిన ప్రక్రియ లేదా తీసుకున్న నిర్ణయం దురుద్దేశంతో ఉందా లేదా ఒకరికి అనుకూలంగా ఉద్దేశించబడిందా లేదా స్వీకరించిన ప్రక్రియ లేదా తీసుకున్న నిర్ణయం చాలా ఏకపక్షంగా మరియు అహేతుకంగా ఉందా అని పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉందని అభిప్రాయపడింది. తీవ్రమైన సివిల్ పర్యవసానాలను కలిగి ఉన్న డీలర్ షిప్ ను రద్దు చేస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో ఈ తీర్పులు పిటిషనర్లకు ఏ మాత్రం

ఉపయోగపడవని, న్యాయసమీక్ష అధికారాలను ఉపయోగించడం ద్వారా భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం వాటిని పరీక్షించవచ్చని పేర్కొంది.

32. పి.లక్ష్మీకాంత్ రావు కేసులో (రిఫరెన్స్ 1 సుప్ర) గతంలో చెప్పిన విధంగా డివిజన్ బెంచ్ సమర్థించిన తీర్పుకు సంబంధించి రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించేటప్పుడు సరైన కారణాలు లేనిదిగా లేదా న్యాయపరమైన బలహీనతతో బాధపడుతున్నదిగా పరిగణించలేమని విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వు సమగ్రంగా లేదు.

33. ఈ విషయాన్ని పూర్తిగా పరిగణనలోకి తీసుకొని, 21.07.2011 నాటి డబ్ల్యు.ఎ.నెం.318లోని తీర్పును పరిగణనలోకి తీసుకొని, అప్పీలు కింద జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లో ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవడానికి సరైన కారణాలు లేవని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

34. దీని ప్రకారం పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల రిట్ అప్పీల్ కొట్టివేయబడుతుంది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు. దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని కొట్టివేస్తారు. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు. పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని కొట్టివేయటమైనది.

అరూప్ కుమార్ గోస్వామి, సీజే

నినాలా జయసూర్య, జె.

బిఎల్ వి/ సిబిఎస్

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో .: అమరావతి

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ అరూప్ కుమార్ గోస్వామి, ప్రధాన న్యాయమూర్తి

&

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ నిానాల జయసూర్య

రిట్ అప్పీల్ నెం.162 ఆఫ్ 2020

21 సెప్టెంబర్, 2021

బిఎల్ వి/సిబిఎస్